

- **На меѓународните финансиски пазари се намали склоноста кон преземање ризик**
- **Трговски односи: Натомошна загриженост за трговските преговори помеѓу САД и Кина**
- **САД: Солидни економски остварувања**
- **Евروزона и Обединето Кралство: Изгледи за слаб економски раст**
- **ОЕЦД: Надолна ревизија на проектираниот глобален економски раст за следната година**

Тензиите помеѓу САД и Кина повторно се зголемија, и покрај тоа што двете страни беа во завршни разговори за т.н. „фаза 1“ од трговскиот договор. Во услови на засилување на протестите во Хонг Конг, Сенатот на САД донесе акт со кој се бара сертификација на автономијата на Хонг Конг. Кина ја осуди ваквата поддршка на демонстрантите во Хонг Конг од страна на САД. Покрај тоа, претседателот на САД, Трамп, изјави дека ќе ги зголеми дополнителните царини кон Кина доколку не биде постигнат трговски договор помеѓу двете земји. Сепак, и покрај дипломатските тензии, вицепремиерот Лиу Хе изјави дека и натаму е „претпазливо оптимистичен“ за договорот и дека американските трговски преговарачи се поканети за нова серија директни разговори. На финансиските пазари беше забележано умерено зголемување на склоноста за преземање ризик и по објавената вест во медиумот „Саут Чајна морнинг пост“ дека САД нема да ги зголемат постоечките царини кон Кина, дури и во случај да не биде постигнат договор до 15 декември.

Централната банка на Кина презеде олабавувачки мерки во текот на неделата. Централната банка неочекувано ја намали каматната стапка на 7-дневните операции на обратно репо, од 2,55% на 2,50%, за првпат во период од четири години. Ваквиот потег на централната банка сигнализира подготвеност на носителите на политиките да го поддржат економскиот раст и следеше по намалувањето на каматната стапка на среднорочниот расположлив кредит, коешто беше направено пред две недели. По ваквите чекори, како што се очекуваше, Централната банка на Кина ја намали и новата референтна каматна стапка за кредитите, од 4,2% на 4,15%, со цел да го поддржи кредитниот раст, како и економијата погодена од забавувањето на побарувачката и царините од САД.

Во САД беа забележани главно поволни макроекономски податоци. Показателите за пазарот на недвижности беа солидни, при позитивно влијание врз активноста во овој сектор од пониските каматни стапки на хипотекарните кредити. Започнатите градби на објекти за домување во октомври се зголемија за 3,8% на месечна основа, дозволите за градење за 5%, наспроти пазарните очекувања за пад, а продажбата на постojни објекти за домување забележа месечен пораст од 1,9%.

Првичните барања за социјална помош во неделата до 16 ноември беа на истото ниво, од 227.000, што претставува највисоко ниво од 22 јуни наваму. Показателот за очекувањата за производствениот сектор, ПМИ, се искачи на највисокото ниво во последните седум месеци и изнесуваше 52,2 поена (над очекувањата од 51,4 поени). И согледувањата за потрошувачката беа позитивни со тоа што, според конечниот податок, довербата на потрошувачите според Универзитетот Мичиген во ноември забележа зголемување од 95,5 на 96,8 на поени.

Записникот од состанокот на ФЕД од 29-30 октомври, на којшто беше намалена референтната каматна стапка третпат оваа година, покажа дека повеќето членови на комитетот за монетарна политика, ја сметаат монетарната политика за соодветно поставена. Сепак, членовите сè уште согледуваат ризици од забавување на економскиот раст, под влијание на глобалното забавување на производството и трговските тензии, коишто би можеле да доведат и до намален раст на потрошувачката, како и до намалување на вработувањата.

Најновите податоци за еврозоната и за Обединетото Кралство упатија на слаб, но позитивен, економски раст во четвртиот квартал во овие земји. Во еврозоната, послабиот производствен сектор покажа умерено подобрување, односно производствениот индекс ПМИ во ноември се зголеми од 45,9 на 46,6 поени. Од друга страна, ПМИ за услужниот сектор се намали од 52,2 на 51,5 поени, најниско ниво од јануари, така што композитниот индекс ПМИ се сведе од 50,6 на 50,3 поени. Во Германија, според конечниот податок, беше потврден умерениот квартален раст на БДП од 0,1% во третото тримесечје од годината, главно поддржан од личната и јавната потрошувачка, коишто го надоместија падот на деловните инвестиции.

Во својот **говор** на Европскиот банкарски конгрес, претседателката на ЕЦБ, Кристин Лагард, пренесе дека еврозоната треба да обезбеди поголем дел од својот економски раст во домашни рамки, вклучително преку поголеми јавни инвестиции, со цел да се справи со слабиот економски раст на опкружувањето и да стане поврамнотежена внатрешно.

Во **записникот** од октомврскиот состанок на ЕЦБ беше наведено дека носителите на монетарната политика се загрижени поради очекувањата за надолни движења на стапката на инфлација во следниот период. Сепак, помеѓу членовите на Советот постои согласност дека е потребен одреден временски период за да се почувствуваат ефектите од олабавувачкиот пакет мерки на ЕЦБ врз економијата и инфлацијата.

Слични беа и показателите за Обединетото Кралство. Имено, композитниот индекс ПМИ се намали од 50 на

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 18 – 22 ноември 2019 година

48,5 поени, во услови на намалување и кај двата подиндекса. Производствениот индекс ПМИ се намали од 49,6 на 48,3 поени, додека услужниот индекс ПМИ беше на најниско ниво од јули 2016 година (сведувајќи се од 50 на 48,6 поени), непосредно по гласањето за Брежит.

Европската комисија ги објави мислењата за предлог буџетските планови на одделните членки на еврозоната, според кои смета дека кај предложените буџети за 2020 година на Франција, Италија и Шпанија (трите најголеми економии по Германија), како и на Белгија, Португалија, Словенија, Словачка и Финска постои ризик од пречекорување на фискалните правила на ЕУ и на Пактот за стабилност и раст во 2020 година. Од друга страна, од јули наваму ниту една земја членка на еврозоната не е во процедура за прекумерен дефицит и ЕК очекува дека учеството на јавниот долг во БДП на еврозоната и натаму ќе се намалува и од околу 86% во 2019 година ќе се сведе на околу 85% во 2020 година.

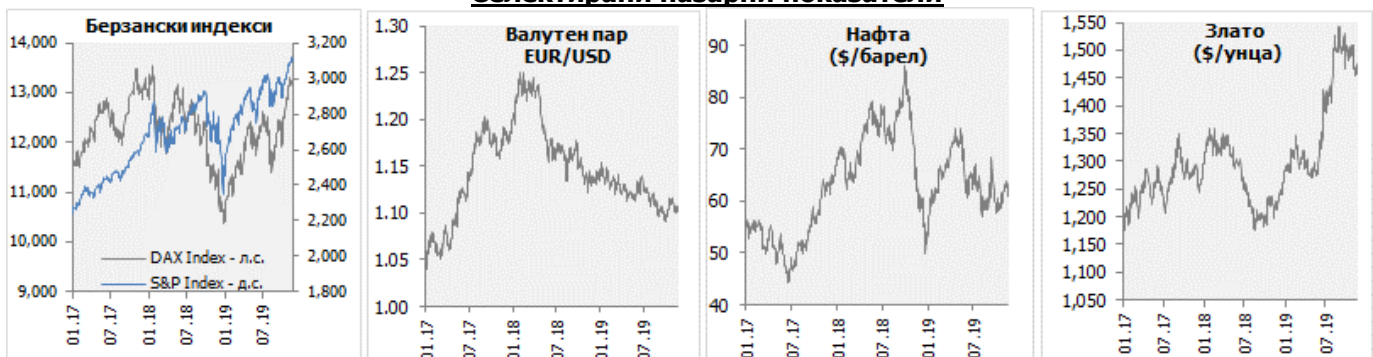
Показателите за Јапонија беа релативно послаби. Извозот на Јапонија во октомври забележа најизразен годишен пад во период од три години, којшто изнесуваше 9,2% и се должеше на намалениот извоз на автомобили и авионски мотори во САД и на пластични материјали во Кина. Со тоа, се засилија очекувањата дека јапонската економија може да влезе во рецесија. Стапката на инфлација во истиот месец изнесуваше 0,2% и беше под очекувањата од 0,3%, а базичната инфлација беше во склад со очекувањата од 0,4%.

ОЕЦД ги објави најновите проекции за глобалниот економски раст. Имено, ОЕЦД очекува дека светската економија ќе забележи раст од 2,9%, соодветно, во оваа и следната година, што претставува најниска стапка во период од 10 години. Притоа, беше направена надолна ревизија на проектираниот раст за 2020 година од 3% на 2,9%, а за 2021 година се очекува дека тој ќе изнесува 3%, но само доколку не се остварат надолните ризици, пред сè, од трговските војни и од неочекуваното остро забавување на економскиот раст на Кина.

Позначајни пазарни движења

Оваа недела беше забележано намалување на цените на ризичните финансиски инструменти, главно во периодите на песимизам и делумно повлекување на очекувањата за разрешување на трговскиот спор помеѓу САД и Кина¹. Во тој контекст, цените на акциите паднаа на неделна основа, за првпат по шестнеделниот пораст. Следствено, беше забележано намалување на приносите на долгите рочности на државните обврзници во САД, зајакнување на вредноста на САД-доларот, како безбеден инструмент и умерено повисока цена на златото. И приносите на државните обврзници во еврозоната се намалија, што произлегуваше и од индикациите за слаб економски раст во еврозоната, а во такви услови еврото забележа умерена депрецијација. Цената на нафтата беше пониска на неделна основа, поради понеповолните пазарни очекувања за изгледите за трговскиот конфликт помеѓу двете најголеми светски економии, но ваквите движења беа делумно надоместени откако се заострија протестите во Иран под влијание на одлуката на претседателот, Рухани, да ги зголеми цените на горивото во земјата.

Селектирани пазарни показатели

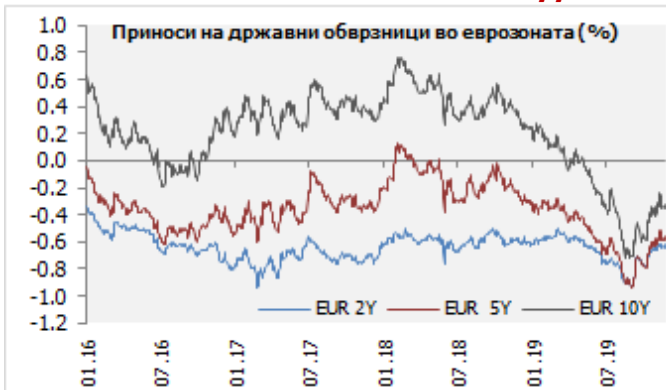

¹ Инвеститорите беа загрижени дека изгласаниот акт во САД за правата и демократијата во Хонг Конг неповолно ќе се одрази врз трговските преговори помеѓу двете земји.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 18 - 22 ноември 2019 година

	15. 11.	22. 11.	неделна промена
DAX индекс	13,242	13,164	-0.6%
S&P индекс	3,120	3,110	-0.3%
Euribor 3m (%)	-0.404	-0.403	0.1
USD Libor 3m (%)	1.9026	1.9173	1.5
Bund 10y (%)	-0.33	-0.36	-2.5
UST 10y (%)	1.83	1.77	-6.0
EUR/USD	1.1051	1.1021	-0.3%
Злато (\$/Oz)	1,466	1,471	0.4%
Нафта (Brent, \$/barrel)	63.9	63.0	-1.5%

	Приноси во еврозоната			
	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
31.10.	-0.64	-0.66	-0.63	-0.41
15.11.	-0.61	-0.63	-0.58	-0.33
22.11.	-0.61	-0.64	-0.59	-0.36
неделна промена (б.п.)	-0.6	-0.3	-0.5	-2.5
збирна промена од почеток на месец (б.п.)	2.6	2.4	4.0	4.8

	Приноси во САД			
	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
31.10.	1.55	1.52	1.52	1.69
15.11.	1.57	1.61	1.65	1.83
22.11.	1.58	1.63	1.62	1.77
неделна промена (б.п.)	0.3	1.8	-2.3	-6.0
збирна промена од почеток на месец (б.п.)	2.8	10.4	10.5	8.0